

PM Beslutsunderlag

DATUM: 2008-10-28

AVDELNING:

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2008-835-AFS

■ Särskild kreditfacilitet med företagscertifikat som säkerhet

Bakgrund

Den internationella finansiella oron fortsätter och i takt med att den finansiella krisen har förvärrats under hösten 2008 har bankerna fått allt svårare att finansiera sig. Riksbanken har i samarbete med andra myndigheter, bl.a. Riksgäldskontoret och Finansinspektionen, vidtagit en rad åtgärder för att underlätta finansieringen för bankerna. Samtidigt finns det stora störningar även för finansieringen av företag. Det finns en risk att dessa störningar kan leda till en betydande kreditåtstramning. Detta motiverar att Riksbanken vidtar särskilt riktade åtgärder för att förbättra finansieringen och kreditförsörjningen även för de icke-finansiella företagen. Åtgärderna ska ses som tillfälliga i avvaktan på att kreditmarknaden återgår till ett mera normalt funktions sätt.

Överväganden

Mot bakgrund av den tilltagande kreditåtstramningen bör Riksbanken så direkt som möjligt underlätta bankernas utlåning till företagen. Riksbanken bör däremot inte lämna direkta lån till icke-finansiella företag då det skulle innebära att Riksbanken avvek från sin traditionella roll som bankernas bank. Därutöver saknar Riksbanken operativa förutsättningar att låna ut till en större krets. Utlåningen bör därför ske till bankerna som därigenom också bär kreditriskerna och hanterar kundkontakterna till företagen. För att Riksbanken ska få betryggande säkerheter bör utlåningen inom detta program också begränsas till de företag som har en tillfredsställande kreditvärdighet. Genom att det ställs särskild likviditet till förfogande för utlåning till dessa företag kan bankerna även ha möjlighet att öka sin utlåning till andra företag.

För dessa krediter bör Riksbanken acceptera säkerheter i form av företagscertifikat där emittenten eller certifikatsprogrammet har en tillräckligt god extern rating. I detta fall innebär det en extern rating på minst A-2, K-1, P-2 eller F2. Denna rating är något lägre än vad Riksbanken idag accepterar men förväntas utifrån historiska data endast höja säkerheternas konkurs sannolikhet från ca 0,06% till ca 0,23%. I de fall extern rating saknas bör detta förhållande inte vara diskvalificerande. Riksbankens större motparter har interna ratingsystem i enlighet med Basel II.

Bankerna har därför möjlighet att bekräfta att de emittenter vars certifikatsprogram man önskar ska omfattas av programmet har en kreditvärdighet motsvarande A-2/P-2. Riksbanken ska ha möjlighet att inte acceptera en viss skuldförbindelse om särskilda skäl finns, och ska också ha rätt att begära information om bankernas kreditbedömning. Detta innebär dock inte att Riksbanken generellt gör egna kreditbedömningar.

Den typ av företag som kan komma ifråga för denna kreditfacilitet är icke-finansiella aktiebolag, med säte i Sverige. Ett finansiellt aktiebolag som svarar för upplåningen i en icke-finansiell koncern bör i detta sammanhang räknas som icke-finansiellt aktiebolag. Skuldförbindelser utfärdade av kommuner och landsting accepteras inte som säkerhet.

Lånen bör ges i ett auktionsförfarande med en första auktion onsdagen den 5 november och därefter återkommande varannan vecka. Den första auktionen bör omfatta maximalt 40 miljarder kronor. Endast certifikat emitterade efter 2008-10-01 bör accepteras som säkerhet, för att säkerställa att krediterna når ut till företagen.

Minimiräntan för dessa lån bör stå i samklang med den nuvarande penningpolitiken och andra lån i svenska kronor. Denna ränta bör därför utgå från reporäntan precis som Riksbankens tidigare krediter i SEK. Till denna ränta bör ett löptidspåslag läggas. På samma sätt som i tidigare tremånaders utlåning i SEK bör detta löptidspåslag vara 0,25 procentenheter. Eftersom Riksbanken för dessa lån accepterar något sämre säkerheter än i den normala utlåningen bör ytterligare ett påslag om 0,15 procentenheter göras. Det sammanlagda påslaget föreslås vara 0,40 procentenheter.

Den föreslagna kreditfaciliteten kommer att innebära avsteg från gällande säkerhetskrav på fyra punkter; (i) en lägre ratingnivå accepteras, (ii) ratinginformation från andra källor än officiella ratinginstitut accepteras, (iii) något krav på börsnotering finns inte och (iv) något krav på minsta utestående emissionsvolym finns inte. Med hänsyn till att kreditfaciliteten innebär avsteg från gällande säkerhetskrav, bör generellt högre värderingsavdrag än normalt tillämpas. För säkerheter där externt kreditbetyg saknas, bör värderingsavdraget vara högre än i de fall externt kreditbetyg finns. Detta för att skydda Riksbanken för fel i bankernas bedömningar.

Direktionen bör delegera till chefen för avdelningen för kapitalförvaltning att ta ställning till huruvida de certifikatsprogram som respektive motpart vill ha möjlighet att använda som säkerhet vid olika anbudstillfällen ska accepteras.

De exakta villkoren för dessa auktioner är svåra att fastslå i förväg och en viss flexibilitet i auktionernas slutliga utformning kan därför behövas. Därför föreslås att chefen för avdelningen för penningpolitik, efter samråd med chefen för avdelningen för finansiell stabilitet, närmare får utforma villkoren och vid behov justera omfattningen på auktionerna efter rådande marknadsförhållanden och inkomna bud.

Förslag till beslut

Direktionen föreslås besluta att

1. Riksbanken ska erbjuda kredit i svenska kronor till Riksbankens penningpolitiska motparter med säkerhet i företagscertifikat med en löptid på minst 30 dagar och högst ett år. Ett första anbudsförfarande avseende ett annonserat belopp om 40 miljarder kronor med tre månaders löptid ska äga rum onsdagen den 5 november, med likviddag tisdagen den 11 november. Därefter ska auktioner hållas varannan vecka.
2. Räntan på dessa krediter ska sättas till minst reporänta med ett påslag om 0,40 procentenheter.
3. Som säkerhet för dessa krediter kan ställas certifikat utfärdade efter 2008-10-01 av icke-finansiella aktiebolag med säte i Sverige. Ett finansiellt aktiebolag som svarar för finansieringen av en icke-finansiell koncern räknas i detta sammanhang som icke-finansiellt aktiebolag. Certifikaten ska ha en löptid av minst 30 dagar och som mest 1 år.
4. För att ett certifikatsprogram ska kunna accepteras ska företaget ha en god kreditvärdighet. Detta ska motsvara ett externt kreditbetyg på A-2, K-1, P-2 eller F2 hos Standard and Poors', Moody's Investor Services respektive Fitch Ratings. För företag eller certifikat som saknar extern rating ska en motpart bekräfta att företaget, enligt motpartens bedömning, uppfyller kravet på kreditvärdighet. Endast motparter som av den för institutet behöriga tillsynsmyndigheten fått tillstånd att tillämpa Internmetoden enligt EG-direktivet 2006/48/EG, kan lämna sådan bekräftelse.
5. Chefen för avdelningen för kapitalförvaltning ges i uppdrag att besluta om huruvida de certifikatsprogram som motparterna vill utnyttja som säkerhet för dessa krediter ska accepteras.
6. Chefen för avdelningen för kapitalförvaltning ges i uppdrag att efter samråd med chefen för avdelningen för penningpolitik, chefen för avdelningen för finansiell stabilitet och chefsjuristen närmare besluta om säkerhetskraven.
7. Chefen för avdelningen för penningpolitik ges i uppdrag att, efter samråd med chefen för avdelningen för finansiell stabilitet, i övrigt besluta om den vidare utformningen av kreditvillkor och anbudsförfarande.